

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความ
ต้องการการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ชาวลาวโซ่งตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ใช้วิธีการศึกษา
เอกสารและการวิจัยเชิงสำรวจ

1. การศึกษาเอกสาร ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา วัฒนธรรม
ประเพณีของลาวโซ่ง เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาเรื่องอื่น ๆ โดยใช้ข้อมูลจาก
แหล่งต่อไปนี้

หอสมุดแห่งชาติ

หอเอกสารแห่งประเทศไทย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัย

ธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ห้องสมุดสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

ห้องสมุดสำนักงานสภาวิจัยแห่งชาติ

ที่ว่าการอำเภออุทอง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภออุทอง

2. การวิจัยเชิงสำรวจ เป็นการวิจัยภาคสนามเพื่อศึกษาสภาพโดยทั่วไป
ของชุมชนด้านความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนสภาพ ปัญหาและความ
ต้องการการศึกษาทั้งในและนอกโรงเรียน โดยใช้การสำรวจ สัมภาษณ์ และ
การบันทึกภาพถ่าย ซึ่งผู้วิจัยเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลในชุมชนด้วยตัวเอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

2.1 กลุ่มที่ศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักคือ

2.1.1 กลุ่มนักเรียน ศึกษาจาก นักเรียนชาวลาวโซ่งในชั้น ประถมศึกษามีที่ 6 ปีการศึกษา 2529 ในโรงเรียนวัดคอนมะเกลือ ตำบลคอนมะเกลือ อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ตำบลคอนมะเกลือมีโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียน วัดคอนมะเกลือ และโรงเรียนวัดทุ่งกระเจี๊ยก แต่เนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ในโรงเรียนวัดทุ่งกระเจี๊ยกส่วนใหญ่มีเชื้อสายไทยและลาวพวนซึ่งมิใช่กลุ่มที่ผู้วิจัย ต้องการจะศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดคอนมะเกลือเพียงโรงเรียนเดียว ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 77 คน แยกเป็น ลาวโซ่งได้ 67 คน ผู้วิจัยได้สุ่มออกมาร้อยละ 60 เป็นกลุ่มที่ศึกษาจำนวน 40 คน

2.1.2 กลุ่มครูและผู้บริหาร ศึกษาจาก ครูและผู้บริหาร โรงเรียนวัดคอนมะเกลือ จำนวน 17 คน

2.1.3 กลุ่มผู้ปกครองนักเรียน ศึกษาจาก ผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งอาจเป็นบิดาหรือมารดาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวลาวโซ่งในโรงเรียน วัดคอนมะเกลือ จำนวน 40 คน

นอกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมจากบุคคลต่อไปนี้คือ ศึกษานิเทศก์อำเภออุทอง พัฒนาการตำบลคอนมะเกลือ เจ้าหน้าที่อนามัยประจำตำบลคอนมะเกลือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พระสงฆ์ และผู้อาวุโส ชาวลาวโซ่งในชุมชน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

2.2.1 เครื่องมือประเภทที่ 1 ได้แก่ แบบสำรวจสภาพแวดล้อม แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสำรวจสภาพแวดล้อมในชุมชน

ตอนที่ 2 แบบสำรวจสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

2.2.2 เครื่องมือประเภทที่ 2 ได้แก่ การบันทึกภาพถ่าย
 ใ้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมประเพณีของลาวโซ่ง

2.2.3 เครื่องมือประเภทที่ 3 ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมี
 โครงสร้างแน่นอน(Structured Interview) ประกอบด้วยส่วนที่เป็นแบบกำหนด
 คำตอบให้เลือก (Check-List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
 Scale) ใช้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและความต้องการการศึกษาทั้งในและ
 นอกโรงเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชาวลาวโซ่ง แบบสัมภาษณ์แบ่งออก
 เป็น 3 ชุดคือ

- แบบสัมภาษณ์นักเรียน
- แบบสัมภาษณ์ครูและผู้บริหาร
- แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา
 และผลงานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ
 หลังจากนั้นได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและสำนวนภาษาที่ใช้
 รายนามผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่านคือ

1. รองศาสตราจารย์ สุมิตร ปิติพัฒน์ คณะสังคมวิทยา
 และมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.อมรา พงศาพิชญ์ ภาควิชา
 สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.แรมสมร อยู่สุตาพร
 ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินท์ วินุฉัยกันธุ์ ภาควิชา
 การศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อาจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ ภาควิชา
 สारศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก่อนหน้านั้นได้นำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจแก้ไขและเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงใหม่ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูและผู้บริหาร นักเรียนชาวลาโวโซ่ ผู้ปกครองนักเรียนชาวลาโวโซ่ทั้งหมดจำนวน 30 คน ที่ตำบลบ้านคอน อำเภอดู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งโดยคัดข้อความที่ซ้ำซ้อนออกไป ปรับปรุงเนื้อหาให้รัดกุมมากขึ้น รวมทั้งปรับปรุงเรื่องการใช้ภาษาให้มีความเข้าใจง่ายขึ้น เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปให้นายอำเภอและหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอดู่ทอง เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในชุมชน และโรงเรียนที่ทางการจะศึกษา นายอำเภอและหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอดู่ทอง ใ้ค้อนุญาตและทำหนังสือแจ้ง ไปยังกำนันตำบลคอนมะเกลือ และอาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดคอนมะเกลือเพื่อให้ความร่วมมือในการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยได้เดินทางไปในชุมชนที่ศึกษา โดยศึกษาค้นคว้าหาเวลา สัมภาษณ์นักเรียนและครู วัล่วงหน้ากับอาจารย์ใหญ่ การสัมภาษณ์ทำหลังจากเลิกเรียนแล้ว เพื่อไม่ให้กระทบกระเทือนการเรียนการสอน ส่วนผู้ปกครองนักเรียนนั้นผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์ที่บ้านเพื่อความสะดวกแก่ผู้ให้สัมภาษณ์ เริ่มออกสัมภาษณ์ตั้งแต่วันที่ 16-25 มีนาคม 2530 รวมเวลา 10 วัน

3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในชุมชนและในโรงเรียน ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกต สัมภาษณ์ และสัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่ของทางราชการ ผู้นำชุมชนและชาวบ้าน การเก็บข้อมูลในส่วนนี้เริ่มตั้งแต่วันที่ 12-18 เมษายน 2530 หลังจากนั้นได้เก็บข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมอีกตั้งแต่วันที่ 22-26 มิถุนายน 2530

4. การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยแยกข้อมูลที่ไ้เป็น 4 ตอน โดยแบ่งเป็น

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปในชุมชน

ตอนที่ 2 สภาพทั่วไปในโรงเรียน

ตอนที่ 3 สภาพการศึกษา ปัญหา และความต้องการการศึกษาในโรงเรียน

ตอนที่ 4 สภาพการศึกษา ปัญหา และความต้องการศึกษานอกโรงเรียน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาสภาพ ปัญหาและความต้องการ การศึกษา ทั้งในและนอกโรงเรียน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตามลักษณะของเครื่องมือดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลจากเอกสาร ซึ่งศึกษาประวัติความเป็นมาและวัฒนธรรม ประเพณีของลาวโซ่ง จะเสนอผลการศึกษาโดยการบรรยายประกอบภาพถ่าย

4.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจสภาพทั่วไปของชุมชนและโรงเรียน ผู้วิจัยเสนอผลการสำรวจในรูปของตารางประกอบความเรียงและภาพถ่าย

4.3 ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นักเรียน ครูและผู้บริหาร และ ผู้ปกครองนักเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์ตามลักษณะของค่าตอบดังต่อไปนี้

4.3.1 ลักษณะค่าตอบแบบกำหนดค่าตอบให้เลือก (Check-List) ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

- แจกแจงความถี่ของแต่ละตัวเลือกในข้อคำถาม
- หาค่าร้อยละ
- นำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง

4.3.2 ลักษณะค่าตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนข้อกระทงทุกข้อ แล้วนำเสนอค่าเฉลี่ยคะแนนในรูปตารางประกอบความเรียง ในแบบสัมภาษณ์ส่วนนี้ ได้กำหนดค่าคะแนนออกเป็น 3 ระดับคือ

คะแนน 1	หมายถึง	เห็นว่าปฏิบัติหรือมีปัญหาหรือมีความต้องการน้อย
คะแนน 2	หมายถึง	เห็นว่าปฏิบัติหรือมีปัญหาหรือมีความต้องการปานกลาง

คะแนน 3 หมายถึง เห็นว่าปฏิบัติหรือมีปัญหาหรือมี
ความต้องการมาก

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้คือ เกณฑ์ดังนี้

1.00 - 1.50	หมายถึง	ปฏิบัติหรือมีปัญหาหรือมี ความต้องการน้อย
1.51 - 2.50	หมายถึง	ปฏิบัติหรือมีปัญหาหรือมี ความต้องการปานกลาง
2.51 - 3.00	หมายถึง	ปฏิบัติหรือมีปัญหาหรือมี ความต้องการมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. หาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของรายการนั้น}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) จากสูตร¹

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

N = จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด

$\sum fx$ = ผลรวมของน้ำหนักระดับความเป็นปัญหาและความ
ต้องการทั้งหมดในแต่ละข้อกระทง

¹ประคอง กรรณสูตร, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์
(กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2525), หน้า 80.

หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากสูตร²

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D. = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนดิบทั้งหมด

N = จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

²ประคอง กรวรรณสูตร; สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, หน้า 83.